

INTERACTION OF SOCIETY AND SCIENCE: PROBLEMS AND PROSPECTS

Abstracts of III International Scientific and Practical Conference

London, England
October 05 – 08, 2021

СИСТЕМНИЙ ДИДАКТИЧНИЙ ПІДХІД ДО АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ У МЕДИЧНОМУ ВНЗ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID – 19

Хламанова Лідія Іванівна

кандидат біологічних наук,
доцент кафедри гістології та ембріології
Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця, Київ.

Чайковський Юрій Богданович

доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент НАМН України
завідувач кафедри гістології та ембріології
Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця, Київ.

Постановка проблеми. Головним завданням вищої школи на сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів. Розв'язання цього завдання можливе за умови створення сприятливих умов для реалізації студентами свого інтелектуального потенціалу на основі впровадження в навчальний процес інноваційних педагогічних технологій, суттєвого підвищення ефективності навчального процесу, індивідуалізації навчання, безперервної активності і викладача, і кожного студента.

У відповідності до державних вимог і нормативних документів вищої освіти навчальний процес у вищих навчальних закладах передбачає організацію самостійної роботи студентів, яка посідає провідне місце, стає не просто реальністю, а й визначальною основою навчально - виховного процесу у вищих навчальних закладах.

Мета статті – розглянути дидактичні засади та проблеми організації самостійної роботи студентів – медиків молодших курсів в умовах пандемії Covid -19 та визначити ефективні методи її організації засобами інформаційних технологій навчання на основі обґрунтування літературних джерел та власного педагогічного досвіду.

Результати дослідження. Дані літератури та власний педагогічний досвід дають змогу визначити види самостійної роботи студентів: за характером керівництва з боку викладача (опосередкована, безпосередня), за ступенем самостійності студентів (низька, середня, висока), за проявом студентами самостійних дій (обов'язкова, бажана), за тривалістю виконання (короткочасна, довготривала), за видами діяльності (навчально-пізнавальна, професійна), за

формами організації (фронтальна, групова, індивідуальна), за місцем у навчальному процесі (аудиторна, позааудиторна).

Нами застосовано метод інтерактивної взаємодії шляхом організації Zoom – Conference, проведення яких відбувається на практичному занятті в два етапи. Теоретичний матеріал детально розглядається протягом першої Zoom-Conference. Викладач активізує студентів у досягненні мети, щоб студенти цілеспрямовано, в логічній послідовності набували вміння - протягом бесіди та демонстрації мультимедійних слайдів гістологічних мікропрепаратів тканин та органів - представляти свої знання про їх структуру та функцію на тлі аналізу та синтезу.

Визначення стану сформованості навичок самостійної навчальної діяльності у студентів молодших курсів дає змогу виявити рівень попередньої підготовки студентів та стимулювати їх розумову діяльність, спрямовувати вивчення ними спеціальну літературу та інші джерела інформації, узагальнювати, систематизувати набуті знання, раціонально планувати й використовувати в час навчального заняття.

Для студентів на передодні заняття нами даються теоретичні питання для поглибленого вивчення теми, які включають мотивацію, головні задачі та етапи їх вирішення в диференціюванні та інтерпретації структури і функції, також поняття закономірностей будови тканин та органів і механізмів їх функціонування

Багато наукових робіт присвячено ролі інтерактивних методів навчання тому, що навчальний процес відбувається в умовах постійної активної взаємодії усіх студентів. В організації інтерактивного навчання нами передбачається моделювання проблемних ситуацій, використання дискусій у спільному вирішенні проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Визначено, що під час групового навчання студенти вчать конструктивно мислити та приймати обґрунтовані рішення, розвивати вміння переконувати і вести дискусію.

Досвід показує, що методи проблемного та інтегрованого навчання найбільш ефективні в поєднанні з принципом профорієнтаційного викладення навчального матеріалу. Такий підхід підвищує пізнавальну діяльність студентів в засвоєнні знань, особливо фундаментальних закономірностей, й активізує самостійну роботу, створює для неї сприятливе підґрунтя, і значно прискорює формування у студентів позитивної мотивації, як до навчання, так і до оволодіння вміннями, навичками для подальшого самовдосконалення.

Застосовуючи метод проблемно-орієнтованого викладу матеріалу, викладач ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів, показує спосіб їх вирішення, а також спосіб досягнення мети - розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. В цьому процесі студенти стають співучасниками наукового пошуку, не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога. Проблемне викладання забезпечує продуктивний характер мислення, що поетапно направляється й контролюється педагогом або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому

числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість та творчу діяльність в процесі практичних занять.

На другому етапі організації ZOOM- 2 Conference нами визначено, що в період пандемії Covid-19 імплементація дослідницького методу набуває особливого значення в стимуляції самостійної роботи студентів. Вони самостійно з великою зацікавленістю вивчають дані наукової літератури про наслідки дії вірусу та характерні прояви патологічних змін тканин і органів у хворих на Covid-19. Імплементація цього методу активізує пізнавальну активність студентів тому, що найбільш повно у них проявляється ініціатива, самостійність та творчий пошук у дослідницькій діяльності. Ефективність діяльності студентів в процесі діагностики гістологічних препаратів на мультимедійних слайдах значно підвищена, особливо в процесі порівняння тканин, органів в умовах норми та проявах патологічних змін. Треба підкреслити, що дистанційне навчання, з боку викладачів, потребує систематичної індивідуальної роботи. Бажання студента отримати глибокі та фундаментальні спеціальні знання важливо всіляко підтримувати та заохочувати, щоб виробити в ньому схильність до самостійного мислення, творчого оволодіння найновішими досягненнями науки в медицині, постійного оновлення особистого запасу знань.

Висновки. 1. Організація гнучкого управління навчальним процесом у період пандемії забезпечується завдяки педагогічній корекції і безперервному зворотному зв'язку. 2. Якісні зміни контролю навчальної діяльності – це здійснення контролю з діагностикою, зворотним зв'язком і оцінюванням кожного етапу, надання контролю характеристик систематичності й об'єктивності; 3. Посилення мотивації і пізнавального інтересу студентів у процесі проведення на практичному занятті двох етапів ZOOM Conference (1 та 2) забезпечує імплементацію дослідницького методу у самостійну індивідуальну підготовку студентів до заняття.